

ชื่อเรื่อง การตกแต่งพื้นผิวต้นคลุ้มด้วยเทคนิคการเผาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีจ้าวภูผา ตำบลจันทเขลม อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้วิจัย ณภัค แสงจันทร์ และพนม จงกล

หน่วยงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปีงบประมาณ 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยการตกแต่งพื้นผิวต้นคลุ้มด้วยเทคนิคการเผา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีจ้าวภูผา ตำบลจันทเขลม อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรีเป็นการวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อทดลองการตกแต่งพื้นผิวต้นคลุ้มด้วยเทคนิคการเผา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากต้นคลุ้มที่ผ่านการตกแต่งพื้นผิวด้วยเทคนิคการเผา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย คือ ทดลองตกแต่งพื้นผิวคลุ้มด้วยเทคนิคการเผา 2 วิธี คือ แบบเขาสุกิบันและการจี้ร้อน สัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจฯ จำนวน 4 คน และสอบถามความต้องการผู้บริโภคเครื่องจักสานจากต้นคลุ้มในจังหวัดจันทบุรีโดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมกลุ่มวิสาหกิจฯ จำนวน 357 คน จากนั้นออกแบบร่างและให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบร่างจำนวน 3 คน

ผลการวิจัยพบว่า การทดลองตกแต่งพื้นผิวต้นคลุ้มด้วยการเผา 2 วิธี คือ การเผาแบบเขาสุกิบัน จะใช้กับการเผาไม้คลุ้มด้วยหัวพ่นไฟแล้วนำไปจี้ตอกและนำไปสาน และระยะเวลาสำหรับการเผาไม้คลุ้มจะอยู่ที่ 8 นาที ให้สีน้ำตาล 15 นาที ให้สีน้ำตาลเข้ม และ 22 นาที ไม้ที่ได้จะให้เฉดสีเข้มขึ้นเป็นสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ และการตกแต่งพื้นผิวต้นคลุ้มด้วยปากกาจี้ร้อนจะใช้กับการตกแต่งผิวแผ่นสาน ผลการทดลองพบว่าระดับความร้อนที่ใช้ในการจี้ร้อนที่แผ่นสานเริ่มมีการเปลี่ยนสีจะอยู่ที่ระดับ 2.5 เป็นต้นไป และสีเข้มขึ้นตามระดับความร้อน และระดับความร้อนต้องไม่เกิน 3.5 จะเป็นระดับที่พื้นผิวไม่ทะลุ จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจฯ พบว่ามีความต้องการพัฒนาในเรื่องการเพิ่มสีสันให้มากขึ้นและพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น และสนใจการสร้างลวดลายด้วยเทคนิคการเผา ในส่วนของลวดลายที่น่าจะพัฒนาต่อไปจะเป็นลวดลายเรขาคณิต ข้อมูลจากการสอบถามต้องการผู้บริโภคเครื่องจักสานจากต้นคลุ้มในจังหวัดจันทบุรี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.83 อายุ 21-30 ปี ผลิตภัณฑ์ที่เลือกซื้อเป็นผลิตภัณฑ์ของแต่งบ้านประเภทตะกร้าและเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารที่แสดงเอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นได้ชัดเจน มีรูปทรงเรียบง่าย โทนสี ไม่ฉูดฉาด ลวดลายบนผลิตภัณฑ์เป็นลวดลายเรขาคณิต และผลประเมินความพึงพอใจที่มีต่อแบบร่างพบว่าผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานจากคลุ้มที่ใช้เทคนิคการเผาแบบเขาสุกิบันที่ได้ผลประเมินสูงสุดของผลิตภัณฑ์ประเภทตะกร้า คือ แบบร่างที่ 1 ได้ผลประเมินเฉลี่ยรวมทุกด้านสูงที่สุด คือ 4.06 ประเภทแผ่นรองจานและช้อนส้อม คือ แบบร่างที่ 3 ได้ผลประเมินเฉลี่ยรวมทุกด้านสูงที่สุด คือ 3.95 ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานการคลุ้มที่ใช้เทคนิคการจี้ร้อนที่ได้ผลประเมิน

สูงสุดของผลิตภัณฑ์ประเภทตะกร้า คือ แบบร่างที่ 3 ได้ผลประเมินเฉลี่ยรวมทุกด้านสูงที่สุด คือ 4 ประเภทแผ่นรองจานและช้อนส้อม คือ แบบร่างที่ 3 ได้ผลประเมินเฉลี่ยรวมทุกด้านสูงที่สุด คือ 4.22

คำสำคัญ : ต้นคลุ้ม, เทคนิคการเผา, เครื่องจักสาน, วิสาหกิจชุมชน

Title Decorating on Catathea Wood's texture by a Burning Techniques for Developing Basketry Product of Satee Chaobhubha's Community Enterprise Chanthakhlem Sub District Khao Khitchakut district Chanthaburi

Researcher Napak Sangchan and Phanom Chongkon

Organization Faculty of Industrial Technology, Rambhai Barni Rajabhat University

Year 2022

Abstract

The research of decorating on catathea wood surface through burning techniques for basketry product development of Satee Chaobhubha's community enterprise Chanthakhlem Sub District Khao Khitchakut is the experimental and development research. The purposes of this research were: 1) to experiment on the catathea wood surface decorated with the burning technique, and 2) to develop a product prototype from catathea wood decorated with a burning technique. The research procedures were as follows: the catathea wood surface decorating experiment was performed through two burning techniques, for instance, Shou sugi ban and pyrography. The interviewing with four representatives of Satee Chaobhubha's community enterprise and the inquiring on consumer demands for catathea wood products in Chanthaburi was conducted. The sample was 357 tourists that visited Satee Chaobhubha's community enterprise. Then, design sketches of a product from catathea wood decorated with a burning technique and the sketches' design were evaluated by three experts.

The results showed that the experiment on Catathea wood surface decorating with two burning technique is as follow; the Shou sugi ban technique was carried out by using a blowtorch to burn the Catathea wood and then split the wood and weave, respectively. The duration time for burning the wood is 8 minutes for brown, 15 minutes for dark brown, and 22 minutes for very dark brown. The surface decorating with the pyrographic technique is applied to the catathea wood mat. The result showed catathea wood mats were changed color at the level of 2.5 onwards and will be darkened according to heat level. The heat level must not exceed a level of 3.5 which is the level that did not make the mat penetrate. The data from the interview of Satee Chaobhubha's community enterprise representatives showed they want to add more colors to products and develop new products to be more contemporary. They are interested in pattern-making with burning techniques and they are interested in geometric patterns. The data from the inquiry on consumer demands for cathead wood products in Chantaburi found that most respondents were female 65.83% aged 21-30 years. They are interested to purchase home decoration products with baskets, and tableware. The product must be unique, show local identity, have simple, neutral colors, and has geometric patterns on the product.

According to the evaluation results of the draft design satisfaction, it was found that the basketry product sketch was decorated using the SHOU SUGI BAN

method which has the highest total average score of the basket type is the 1st sketch with the highest total average score of 4.06. The highest total average score of the plate and cutlery category product sketch is the 3rd sketch with the highest total average score of 3.95. The basketry product sketch was decorated using the pyrography technique method which has the highest total average score of the basket type is the 3rd sketch with the highest total average score of 4.00. The highest total average score of the plate and cutlery category product sketch is the 3rd sketch with the highest total average score of 4.22.

Keywords : Catathea Wood, Burning Techniques, Basketry, Community Enterprise

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี